

Anm: Kommentar: 30 timers arbejds uge - en realistisk vision

1. april 2015, Information, Sektion 1, Side 13, Nils Enrum..., 601 ord, Id: e4f072bf

Ideen med en kortere arbejdsuge virker mere overbevisende end argumenterne for at sætte arbejdstiden i vejret.

Nils Enrum er lektor og cand. polit.

Til lykke med jubilæet.

Det er nu 25 år siden, den ugentlige arbejdstid sidst blev sat ned, nemlig fra 38 til 37 timer. 37 er ikke et helligt tal, og der tales mere og mere om at ændre det, men sjovt nok både om at sætte arbejdstiden op - og om at sætte den ned.

Set gennem omstillingsbriller forekommer det oplagt at reducere arbejdsugen, fordi en kortere arbejdstid kan være et win-win skridt, som ikke alene gavner miljø og klima, men også bidrager til lavere arbejdsløshed.

Enhedslisten har længe haft arbejdstidsreduktion på sit program, og det nye parti **Alternativet** foreslog i sidste uge konkret at sætte arbejdsugen ned til 30 timer i løbet af 10 år.

Argumenterne er mindre stress og jag. Mere tid til at børn og forældre kan være sammen.

Flere i arbejde. Ikke så stor belastning af miljø og klima.

Andre - bl. a. regeringen og dens rådgivere - ser en 30 timers uge som ren utopi. De vil det stik modsatte og foreslår derfor en længere arbejdsuge og ovenikøbet færre fridage.

Argumenterne er konkurrenceevnen over for udlandet og behovet for at øge skattegrundlaget til gavn for statsfinanserne.

Det er tynde argumenter.

Skattestoppet er dumt

Man skal nok være finansminister for at finde det naturligt at indrette den ugentlige arbejdstid efter statsfinansielle hensyn. Og det er regeringerne Anders, Lars, Helle og Margrethe, der har sat skatterne ned og indført dumme skattestopsregler.

At det er muligt at reducere arbejdstiden uden at forringe konkurrenceevnen, viser handelstallene: Danmark og Tyskland klarer sig jo fint sammenlignet med de fleste andre lande, hvoraf størstedelen arbejder betydeligt flere timer, end vi og tyskerne gør.

For 50 år siden var arbejdstiden herhjemme 45 timer om ugen. Gennem hele det forrige århundrede blev arbejdstiden forkortet stille og roligt med en time her, en ekstra ferieuge der.

Der var ikke noget utopisk ved den sag.

Færre timer og stort output

Når produktionen pr. arbejdstime (arbejdsproduktiviteten) og den materielle velstand voksede med et par procent hvert år, så var det fornuftigt, syntes man at tildele en del af gevinsten i form af øget fritid i stedet for flere penge. Der skal jo være andet i livet end arbejde og BNP - tænkte man dengang.

Og måske kan denne tanke vinde frem igen hjulpet på vej af bl. a. omstillingsdagsordenen.

Det kunne være skønt at få skruet ned for den monomane messen om, at arbejdsudbuddet skal øges - uanset konsekvenserne.

Vil en kortere arbejdsuge betyde, at vi skal gå ned i årsindkomst? Ja, siger **Alternativet**.

Andre modeller er dog mulige. I det 20. århundrede faldt arbejdstiden, men ikke indkomsterne. Når arbejdskraftens produktivitet vokser, giver det plads til at sænke arbejdstiden, uden at produktion og indkomst falder. Så der er også nogle fordelings effekter at overveje. Kortere arbejdstid vil også i sig selv øge produktionen pr.

time, fordi man typisk arbejder mindre effektivt, jo længere man er på arbejde.

Skal man sigte efter en firedagesuge eller korte hver af de fem dage ned? En firedagesuge ville spare transport til og fra jobbet, mens de fortravlede børnefamilier måske ville foretrække fem kortere dage.

Er en kortere arbejdsuge overhovedet bæredygtig, hvis den kommer i stand via arbejdsbesparende maskiner og teknikker, som bruger energi og ressourcer? Hvad med pensionsopsparingen - vil en 30-timers uge skabe fattige pensionister? Og hvem siger, at fritid er mere miljø-og klimavenlig end arbejdstid? Der er mange spørgsmål at overveje og finde svar på. Helt sikkert er det, at de, der p. t. bestyrer arbejdslejren, vil være stærkt imod. Jeg forudser tvspots med en bibliotekar, der kører gokart i sin fritid. Så indser vi nok, at det er bedst at genindføre 45-timers-ugen.